

Et af udvalget i folketingsåret 1983-84, 2. samling, stillet spørgsmål vedrørende forslag til lov om et teknologinævn (af Lone Dybkjær (RV) m.fl.) og industriministerens svar herpå

Spørgsmål 2:

Hvordan er den tilsvarende funktion organiseret i udlandet, f.eks. i USA, Frankrig, Canada og Sverige?

Svar:

I en række europæiske lande som f.eks. Vesttyskland, Storbritannien, Holland, Belgien og Norge findes ingen central organisation for teknologivurdering, men denne gennemføres af en række ministerier, forskningscentre, regerings- eller parlamentsnedsatte ad hoc-udvalg m.v., hyppigt integreret i andre udviklings- eller udredningsaktiviteter.

I USA har man etableret Office of Technology Assessment (OTA) på grundlag af Technology Assessment Act fra 1972. Kontoret skal virke rådgivende over for Kongressen med henblik på at identificere og afdække eksisterende og sandsynlige effekter af anvendelser af teknologiske fremskridt.

OTA pålægges opgaver på grundlag af forslag fra de enkelte kongresmedlemmer. Forslagene behandles i underkomiteer og komiteer og går derefter til OTAs bestyrelse, The Technology Assessment Board, som er den egentlige igangsætter af opgaverne.

Når et emne er taget op, skal OTA gennem en række høringer inddrage samtlige interesseorganisationer og enkeltpersoner, der har ytret sig inden for emnets område. Fra denne kreds skal der udpeges en rådgivningskomité, som skal følge undersøgelserne.

I Frankrig er der en lang tradition for fremtidsstudier. De indgår fortløbende i beslutningsgrundlaget for iværksættelse af Regeringens femårsplaner. I 1968 nedsatte DATAR, Délégation à l'Amenagement du Territoire et à l'Action Régionale, en særlig forskningsgruppe SESAME, Système d'Etudes du Schema d'Amenagement, med direkte referat til premierministeren. Opgaven var at klarlægge sandsynlige effekter af ny teknologi på landets infrastruktur. Arbejdet har siden væ-

ret bemærkelsesværdigt ved sin grundighed og helhedspræg. Scenarier har været den foretrukne præsentationsform.

I Sverige oprettede man i 1973 på grundlag af betænkningen »Att välja framtid« Sekretariatet för framtidsstudier.

Sekretariatet har til opgave at initiere og gennemføre fremtidsrettede studier. Det var fra starten knyttet til statsministerens kontor, men hører nu formelt under Undervisningsministeriet som et uafhængigt organ med en parlamentarisk ledelse. Teknologivurdering er kun en lille, delvis integreret del af Sekretariatets arbejdsopgaver.

I Sekretariatets udredning fra 1975 »Teknikbedömning – en lägesrapport och några förslag rörande studiet av teknikens roll i samhället« blev det yderligere fastslået, at der i Sverige ikke var behov for at oprette et organ som det amerikanske OTA, men at det var nødvendigt at sætte ind meget bredt med teknologivurdering, som da også gennemføres af flere organisationer og myndigheder, som regel integreret i andre opgaver.

I Canada findes ingen permanent instans vedrørende teknologivurdering. Der nedsættes Royal Committees eller Task Forces efter behov til rådgivning af Parlamentet.

Desuden spiller The Research and Science Council og The Canadian Advanced Technology Association en rolle som rådgivere for Parlamentet i forbindelse med teknologivurdering.

De enkelte ministerier har i deres stab forskere, som beskæftiger sig med teknologivurdering og fremtidsstudier.

I Australien varetages teknologivurderingsaktiviteter af the Technological Change Committee, der er et udvalg nedsat i 1981 af the Australian Science and Technology Council (ASTEC). ASTEC refererer direkte til premierministeren og har sit eget sekretariat lokaliseret i premierministerens departement.